

інтереси (Козырев Г. И. Международный политический процесс // Социально-гуманитарные знания. 2003. № 4) .

Суттєвою причиною виникнення політичного конфлікту є зіткнення цінностей і норм суперників. Кожен із суб'єктів політичної діяльності відкрито проголошує власну систему цінностей і норм суспільного устрою і таким чином виносить на розсуд громадській думці свою позицію, ідеологію. Ідеологічна конкуренція за вплив на суспільну думку є однією з передумов політичного конфлікту.

Конфлікт у політичному процесі — це не випадкові незрозумілі явища. Вони сигналізують суспільству та владі про розбіжності, суперечності, що існують, стимулюють дії, які здатні поставити ситуацію під контроль, подолати збудження, що виникло в політичному процесі. Тому дестабілізація влади та дезінтеграція суспільства виникають через невміння врегулювати політичні суперечності та через елементарне ігнорування цих колізій (Тельник, М. В. Політичні конфлікти: особливості та шляхи регулювання / М. В. Тельник // Актуальні проблеми держави і права* : зб. наук. праць . 1994-. 2006. Вип. 29 . 364 с. — С. 238).

На сьогоднішній день конфліктні явища не рідкість, як в Україні, так і за її межами. Конфлікти бувають різних рівнів та різної складності. Тому важливе місце займає надання конфлікту відповідного статусу, а саме визначення галузевої приналежності, щоб відшукати ефективні шляхи їх вирішення.

ТРЕТЬЯКОВА Т. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри соціальних теорій

ГУМАННЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК УМОВА ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ

В умовах загостреного політичного конфлікту (як внутрішнього, так і зовнішнього) в колі суспільствознавців, політологів та політиків, і навіть пересічних громадян, виникають дискусії з приводу: що ж дала незалежність України для більшості її народу? Дійсно відповідати на таке питання досить складно, коли тебе оточує маса негативу: корупція, злочинність, духовна та економічна криза, пониження життєвого рівня та як наслідок — протистояння в народі, яке підбурюється зовнішніми чинниками. Але все ж таки великий позитив цієї події в тому, що незалежність дала свободу вибору і свободу від диктату тоталітарної партії та держави. Обрано курс демократичного розвитку суспільства та держави, що є апіорі найголовнішим аспектом світової політики. Однак,

нажаль, в нашій країні цю свободу важко реалізувати, особливо в такий тяжкий період, що доленосно випробовує наш народ. Та насправді винні в цьому дві сторони: як влада, так і народ, який її обирає. Власне, звична практика України: обираємо владу, дозволяємо маніпулювати собою, а потім незадоволені «легітимною» владою. Актуальною задачею для нашого народу постає вміння користуватися своєю свободою вибору. Робити свідомий вибір як власних дій, так людей, яким ми до-ручаємо керувати державними справами (представницька демократія), а найголовніше — свідомий та вільний вибір курсу, яким буде розви-татися наша країна. Цей вибір не такий вже й складний, якщо в нього за основу взяти свободу думки та дій в рамках закону і християнської моралі. Внутрішнє обґрунтування цього вільного вибору: «Твоя свобода є цінністю до тих пір, доки ти не зазіхаєш на свободу іншої людини», — тому держава і мораль необхідні, щоб утримувати особистість і соціаль-ну групу в рамках закону та християнських цінностей. Як свідчить те-орія соціальних конфліктів (а політичний конфлікт є саме різновидом соціального конфлікту) особистість та соціальна група за своєю приро-дою, нажаль, егоїстичними. В їх діях багато агресії, бажання влаштувати своє життя за рахунок інтересів інших осіб та спільнот. Так, і держава та окремі власні структури постійно намагаються за рахунок суспіль-ства, тобто народу, налагодити свої справи. Прикладом цього є процес формування правлячої еліти України, який можна характеризувати зі-ткненням різних тенденцій, які досить часто є відмінними від тих, що мають місце в країнах зі стійким демократичним політичним режимом. В ньому постійно змінюються політичні лідери: одні «падають і сходять з дистанції», інші продовжують боротьбу після падіння, але найсумніше те, що така ротація все одно відбувається у вузькосформованому колі політичної еліти. Нажаль, вони, як правляча еліта, до теперішнього часу не довели, що їх лідерство міцне за рахунок рівня їх підготовки, майстерності, доцільності стратегії і тактики розвитку нашої країни. Так, в нестабільному суспільстві не може бути стабільної еліти — і це очевидно. Тож, постають закономірні запитання: як нам виходити з кризи, яка своєю масштабністю наводить на людей страх і паніку?

За роки незалежності, — духовно, — українська еліта здебільшого ще не стала самостійною. Частина її знаходиться в полоні інтернаціонал-імперських стереотипів, частина шукає точки опору в давніх традиціях, частина бачить спасіння в стрімкому засвоєнні західних цінностей. І лише незначна частина еліти, на мою думку, враховує і перше, і друге, і третє, але як доповнення до самостійної позиції, формуючи власне сучасне полі-тичне мислення, формуючи суспільну думку українського народу, яка відповідає дійсності та відтворення справжніх суспільних інтересів тобто те, що визначає духовний і культурний світ сучасного громадянина не-залежної України. Власне, це саме ті задачі, які протягом всього термі-ну незалежності України, ставилися вітчизняними науковцями і досить

добре були розроблені на теоретичному рівні, але нажалі не знайшли свого практичного втілення та підтримки уряду. В сфері освіти, наприклад, було визначено обґрунтування і розробку структури гуманістичної спрямованості особистості людини. Під гуманістичною спрямованістю слід розуміти діалектичну єдність мотиваційно-ціннісних орієнтацій особистості, що базуються на ставленні до людини як до найвищої цінності, відповідних діях та прагненні до надбання відповідних знань. Гуманістична спрямованість виявляється у ставленні особистості як до суспільства в цілому, так і до інших та самої себе.

Таким чином, соціально-політичний конфлікт, який сьогодні набуває свого загострення можливо вирішити мирним шляхом лише використовуючи гуманістичний потенціал нашого суспільства. Ми не повинні сіяти розбрат та «вішати» один на одного ярлики типу: «сепаратисти», «бандерівці» тощо. Досягти миру не можливо без любові та поваги один до одного. Тільки на засадах гуманізму, визнання людини найвищою цінністю, не забуваючи, що всі ми люди можливо дійти до порозуміння та національної солідарності, що допоможе вирішити його толерантно та шляхом компромісу.

БЛІНЦОВА В. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач кафедри соціальних теорій

ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ ЯК МЕТА ПРОЦЕСУ Е-УРЯДУВАННЯ

Дослідження демократизації діяльності влади мають велику практичну значимість у періоди суспільної трансформації. У цей час відбувається пошук і впровадження оптимальної моделі урядування та механізмів електронного уряду, що спираються на демократичні правила прийняття політичних рішень.

Однією із головних стає проблема підвищення ефективності управління та діяльності влади. Демократизація передбачає відкритість влади, прозорість вироблення та прийняття владних рішень, залучення широких верств населення до оцінювання політики та участі у політичних процесах. Водночас, урядування потребує раціоналізації діяльності влади, системності, логічності та послідовності у впровадженні політичного курсу. У певному сенсі, процеси демократизації та раціоналізації взаємно доповнюють один одного. Демократизація без раціоналізації має інтенцію до перетворення на охлократію та анархію, а раціоналізація без демократизації — на тиранію, що прикривається доцільністю та необхідністю уникнути суперечностей та конфліктів.